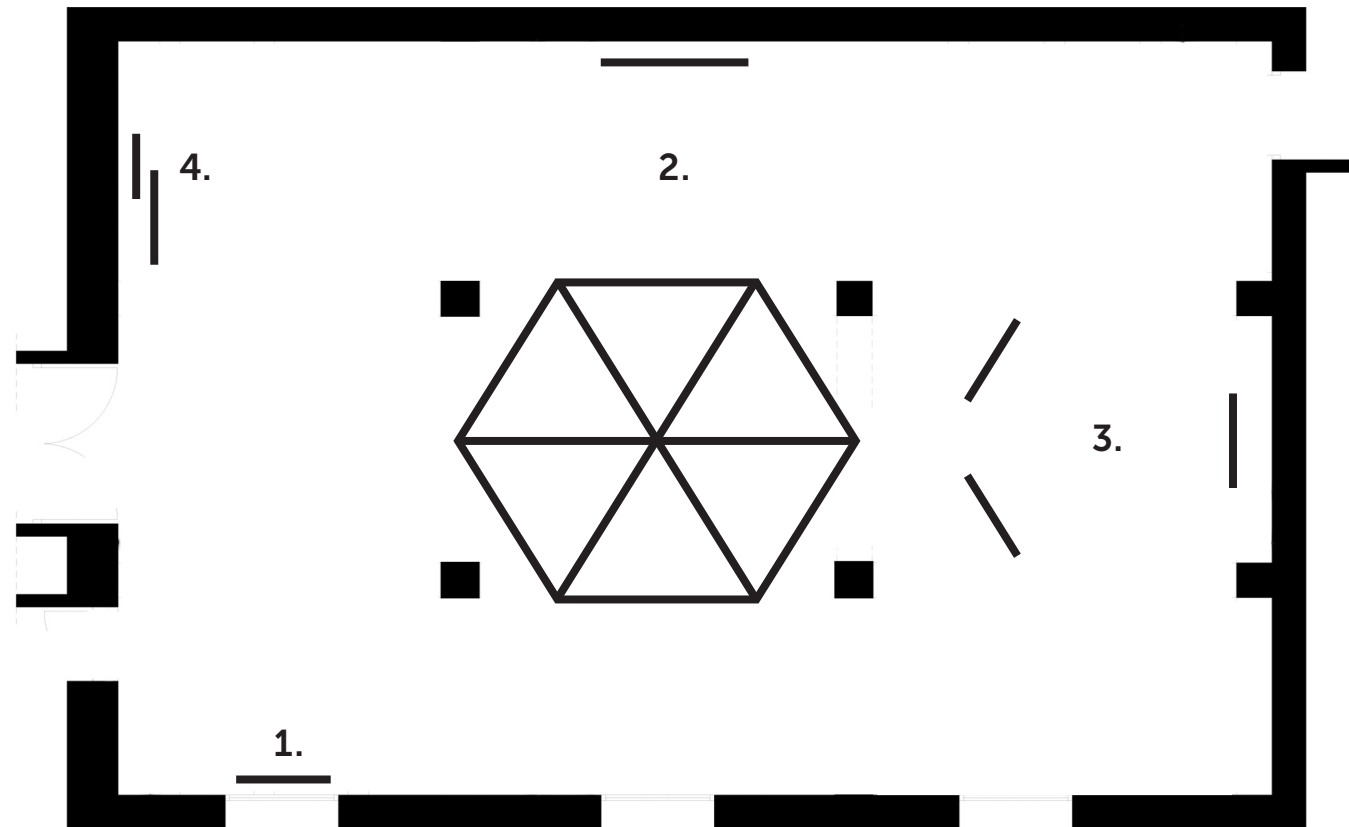


2019/04/05 – 05/19

# CSÉFALVAY ANDRÁS

## EGY OLYAN VILÁGBAN, AHOL NINCSENEK TÉNYEK, OTT CSAK A JÓSÁG MARAD / IN A WORLD WITHOUT FACTS ONLY GOODNESS REMAINS

MEGNYITÓ / OPENING: 2019/04/04 (CSÜ) • 19H



- 1. Newtoniana – differenciálás, integrálás, művelődés / Newtoniana – Differentiation, Integration, Culturing, 2018.**  
Videó / video, 9'42"
- 2. Istenek csúcsa / Summit of Gods, 2019.**  
Kétsatornás videó-installáció / two-channel video installation, 11'07"
- 3. Plútó-ügy / Case of Pluto, 2018.**  
Háromcsatornás videó-installáció / three-channel video installation, 31'58"
- 4. Purgatorius, 2018.**  
Kétsatornás videó-installáció / two-channel video installation, 11'07"

Cséfalvay András alternatív történetmesélésen alapuló művészeti gyakorlatában a tudás és a nyelv működésének új perspektíváit, valamint a tudomány és valóságértelmezésünk közötti lehetséges összefüggéseket vizsgálja. Videóalapú műveiben különböző spirituális és tudományos nézetek ütköznek és játszódnak újra és újra egymást. Az eltérő világképek, a valóságot értelmező, rendszerező és szervező modellek, és az egymásnak ellentmondó tudományos elképzelések ilyen fajta konfrontálása rávilágít a (tudományos) tények háttérben munkálkodó döntési folyamatokra, hierarchikus viszonyokra, hatalmi szempontokra, és egyéni, közösségi vagy akár nemzeti érdekekre. A tények nem egy totális igazság megértését lehetővé tevő eszközök, hisz felesleges és egyben arrogáns is az a feltételezés, hogy ez az egy igazság – már ha létezik ilyen – hozzáférhető lenne a számunkra. A tényeket érdekek vezérlik, és különböző relációk befolyásolják. A tudományos alapvetések és a hozzájuk kapcsolódó szóhasználat politikai, gazdasági és kulturális körülmények által befolyásolt tényezőknél is alapul, ezek a fogalmak legalább annyira világba ágyazottak, mint amennyire a világról szólnak. A tudomány ilyen értelemben kulturális tevékenységnek tekinthető.

A tudomány a világ reprezentációjának egy nagyon hatékony módja, Cséfalvay szerint azonban minden esetben fontos megvizsgálni, hogy az adott szituációban valóban a tudomány bizonyul-e a leghasznosabb eszköznek. Cséfalvay András saját felelősségét és a művészet szerepét abban látja, hogy rávilágít olyan pontokra, ahova a tudomány fénye már nem ér el, felerősít olyan hangokat, amik amúgy nem jutnának szóhoz, és mindezeket keresztül a láthatatlan világ létjogosultsága mellett érvel. A szabályok és racionális rendszerek koordinátái közé rendezett valóság-képünkön belül keresi a szabályok megszeghetőségének, a tények bármelyik pillanatban történő megmásíthatóságának, a misztikumnak, vagy a megmagyarázhatatlannak a releváns helyét.

In his artistic practice based on alternative strategies of storytelling, András Cséfalvay seeks new perspectives on the functioning of knowledge and language, as well as on the effects of science on our interpretation of reality. In his videos, different spiritual and scientific views are confronted and played off against each other. This kind of confrontation between different worldviews and the models interpreting, classifying and organizing reality reveals some processes of decision-making, power relations, aspects of authority, and individual, communal or even national interests underlying (scientific) facts. Facts are not tools that take us further towards an understanding of an absolute truth, as it is a merely superfluous and arrogant assumption that this one truth – if it exists at all – would be accessible to us. Facts are driven by interests and affected by different types of relations. The foundations of science and their terminologies are also based on factors influenced by political, economic and cultural circumstances, therefore these concepts are embedded in that same world that they intend to describe. In this sense, science can be regarded as a cultural activity.

Science is a very effective way of representing the world, however, according to Cséfalvay, it is always important to examine in each case whether in a given situation it is science that is in fact the most effective tool in doing so. András Cséfalvay sees his own responsibility and the role of art in shining a light on spots that science cannot reach, in amplifying voices that would remain silent and through this, he argues for the grounds of invisible worlds. Within our realm framed within rules and rational systems, he seeks for the relevant position of the destruction of these same rules, the omnipresent reversibility of facts, the mystery, or the inexplicable.

'There is nothing that can be learned without the risk of being changed irreversibly.' - says Newton in the 3D animated video entitled *Newtoniana*

„Nincs semmilyen olyan tudás, amit a visszavonhatatlan változás kockázata nélkül sajátíthatnánk el.” – mondja Newton a *Newtoniana – differenciálás, integrálás, művelődés* című 3D animált videóban. Newton a világot nem különálló részekből felépülő dolgokként, hanem egy totális folytonosságként képzelel el, melynek megértéséhez egy olyan megközelítést javasol, ami a legapróbb változásokra is érzékeny, és melyben a tények mindenekelőtt az adott nézőponttól és a hozzá kapcsolódó motivációktól függnék, illetve minden esetben valamiféle utópisztikus közjő vezérli őket.

A kiállítótér központjában látható *Istenek csúcsa* című videó-installáció kiindulópontját egy a tudományos és a spirituális világszemlélet ütközésén alapuló jogi vita adja. A hawaii Mauna Kea vulkán csúcsa a nemzetközi csillagászat egyik legfontosabb helye, itt található ugyanis a világ legnagyobb obszervatóriuma. A hegy tetején lévő Keck-távcsövek segítségével az égbolt különösen jól megfigyelhető, a csillagászok vélekedése szerint a szinte elhanyagolható fényszennyezés és az ideális légköri viszonyok miatt kevés alkalmasabb helyszín van ennél a világűr kémlelésére. Ez a hegy-csúcs ugyanakkor az ősi hawaii hagyomány szerint az istenek lakóhelye. A mű kiindulópontja a 2009 óta tervezett TMT (Thirty Meter Telescope), vagyis harminc méter átmérőjű teleszkóp építését övező vita. A csillagászati szervezetek és az őslakosok közössége közötti – bíróság előtt zajló – vitában a spirituális és a tudományos szempontok, a múltbeli mítoszok továbbörökítésének szükségességében és a technikai fejlődésben való hit, az univerzum „valós” és „szimbolikus” csodái feszülnek egymásnak. A tudósok érvelésükben a tudományos felismeréseket és az éjszakai égbolt szemlélését épp annyira spirituálisnak, mint amennyire racionálisnak állítják be, és habár ez csupán valamiféle retorikai fordulat, mellyel igyekeznek túljárni az őslakosok eszén, végül mégsem egyértelmű, hogy ez melyik félnek sikerül inkább.

A különböző érdekek és világnézetek ütközésének másik példája a kiállításon belül a Plútó bolygók közül való „kizárását” övező tudományos – olykor azonban meglepő személyes indulatokkal is kiegészülő – vitáján alapuló videó-installáció. A *Plútó-ügy* című műben megjelenő különböző álláspontokat elismert tudósok, filozófusok, egy távoli bolygóról érkező nagykövet és a művész a Nemzetközi Csillagászati Uniónak írt levele mutatja be. Az alapvető klasszifikációs kérdéseken túlmutatva, a videó a tudományos igazság – legalábbis egy adott autoritás által kimondott tudományos igazság – helyett azt javasolja, hogy a Plútó státuszát szituacionálisnak ismerjük el, tehát annak megfelelő meghatározást használjunk, hogy a kontextustól függően, egy adott helyzetben mi bizonyul a leghasznosabbnak.

A kiállítást a *Purgatorius* című videó-installáció zárja le. A videó főszereplője egy őscickány-szerű mesterséges lény, illetve az őt a háttérben bábosként mozgató/animáló művész. A videó a mesterséges intelligenciákkal kapcsolatos lehetőségekre, kételyekre és félelmekre kérdez rá az ősemmlős és a számítógépek által kreált mesterséges intelligencia párhuzamba állításával, melyek

– *Differentiation, Integration, Culturing*. Newton imagines the world as not something that is built up of different parts but as a total continuum, and in order to understand it, he suggests an approach that fosters a sensitivity for the smallest of change, and in which facts are first and foremost depend on a given perspective and on the motivations related to it, while also being guided by an utter utopian common good.

The starting point of the central video installation of the exhibition space entitled *Summit of Gods* is a legal debate based on the conflict between a scientific and a spiritual worldview. The peak of the Mauna Kea volcano in Hawaii is one of the most important sites of astronomy, as it hosts the largest observatories of the world. The observatories atop Mauna Kea enable a very good examination of the sky, as the very low amount of light pollution and ideal atmospheric conditions render this place one of the best locations for astronomical observations. At the same time, in Hawaiian mythology, the summit of Mauna Kea is seen as the region where their gods reside. The starting point of the work is the controversy that has been sparked by the construction of the TMT (Thirty Meter Telescope), which has been in progress since 2009. The need for spiritual and scientific considerations, the passing on of ancient myths, the belief in technical progress, the ‘real’ and ‘symbolic’ miracles of the universe are in contradiction to each other in the debate between the astronomical organizations and the community of indigenous peoples. Scientists argue that scientific revelations and the observation of night sky is just as spiritual as rational in nature, and although this is perhaps only a kind of rhetorical attempt to overcome the native Hawaiians, it is not clear which party will succeed in the end in outsmarting the other.

Another example of a conflict between different interests and worldviews is the video installation based on a scientific debate – which is sometimes complemented with surprisingly personal motivations too – about the exclusion of Pluto from the planetary line-up. The various standpoints in the work entitled *The Case of Pluto* are articulated by acknowledged scholars, philosophers, an ambassador from a distant planet and the letter to the International Astronomical Union written by the artist himself. Beyond the essential modes of classification, instead of a scientific truth – at least a scientific truth voiced by a certain authority – the video suggests that Pluto’s status should be recognized as situational, meaning that we should stick to using an appropriate definition that, depending on the context, is the most useful in a given situation.

The exhibition is rounded off with the video installation entitled *Purgatorius*. The protagonist of the video is a prehistoric shrew-mouse and the artist animating him from the background. The video highlights the possibilities, doubts and fears regarding artificial intelligence by drawing parallels between the prehistoric creature and computer-generated artificial intelligence that both appear as starting points of a new era. The comparison

mint egy-egy új korszak kezdőpontjai jelennek meg. A párhuzam az emberiség teljes elpusztítását vetíti előre, amit az ember ilyen módon saját maga számára kreál. Egyetlen dologban bízhatunk csupán, hogy ez a mesterséges intelligencia – az intelligens emberhez hasonlóan – elég intelligens lesz majd ahhoz, hogy cselekvőképtelenné tegye saját depressziója és lustasága.

Csupán ebben bízhatunk, és abban, hogy az általunk teremtett és tönkretett dolgok, az összes elhallgattatott hang vagy a tudomány nevében megölt Plútó bosszúja elkerül majd minket.

forecasts the complete destruction of mankind, that in fact man creates in this way for himself. The only thing we can rely on is that this artificial intelligence, like the intelligent man, will be intelligent enough to render himself incapable by his own depression and laziness.

This is only what we can hope for and that the things created and destroyed by us, all the silenced voices or Pluto killed in the name of science won’t seek for a revenge.

**Cséfalvay András** (1986) Pozsonyban él és dolgozik. Festészeti és matematikai tanulmányai után 2015-ben szerzett doktori fokozatot a Szlovák Képzőművészeti Egyetemen. 2009-ben elnyerte az Oskár Čepan-díj fődíját. Műveivel legutóbb az Óbudai Társaskör Galériában látható egyéni kiállítása (2018) vagy az *OFF-Biennále Budapest* keretében rendezett *Repülő kajak* című kiállításán (2017) találkozhatott a hazai közönség.

**András Cséfalvay** (1986) lives and works in Bratislava. Following his studies in mathematics and painting he obtained a doctoral degree at the Academy of Fine Arts and Design in Bratislava. In 2009 he was the winner of the Oskar Čepan Award. He works with a wide array of media, usually with the aim of bending reality to unexpected angles, whilst something new can be discovered.

Cséfalvay András: Istenek csúcsa / Summit of the Gods, 2019 (részlet/detail)

